

Tilsyn

Kommunen har ansvar for tilsyn med opplæringen. Den praktiske gjennomføring av tilsynet kan delegeres. Tilsynet skjer i samarbeid mellom kommunen, tilsynslæreren og foreldrene. Tilsyn ser etter fremgang.

Vanlig praksis:

Kommunen eller lokalskolen tar kontakt med foreldrene, og de avtaler et innledende møte (uten barnet) for å diskutere hvordan, hvor og med hvem tilsynet skal skje. Til dette møtet kan man gjerne ta med en venn eller en representant fra NHUF.

En god tilsynslærer har kjennskap til, erfaring med, og respekt for hjemmeundervisning.

Første tilsynsmøte bør skje etter at hjemmeundervisningen er vel etablert, dvs. etter 1-2 semestre.

Vanligvis har man 1-2 tilsynsmøter per skoleår. Møtene varer i ca. en time, kanskje litt mer første gang dere møtes. Møtene skjer på et offentlig sted, som på skolen, biblioteket e.l. Tilsyn kan skje hjemme bare dersom familien uttrykkelig ønsker det. Det er barnets beste som er styrende for opplegget.

Hvordan hjemmeundervise?

Det stilles ingen formelle kompetansekrav til foreldre som driver hjemmeundervisning.

Gode råd:

1. Sett dere inn i læreplanen og kompetansemålene for de ulike trinnene: www.udir.no
2. Det kan være greit å føre en enkel dagbok når dere begynner. Noen velger å skrive en kort oppsummering for hvert semester.
3. Noen låner skolebøker fra skolen. Noen barn tar prøver på skolen, hvis foreldrene ønsker det. Noen benytter seg av SFO, skolens aktivitetsdager, turer o.l. Her må dere bli enige med SFO og/eller skolen.
4. Benytt dere av kulturskolens tilbud.
5. Bibliotekene låner ut skolebøker, og man kan fjernlåne fra hvor som helst i landet. Bli venn med din bibliotekar!
6. Finn grupper også i andre land - hjemmeundervisning vokser raskt, særlig i engelskspråklige land.

Norsk Hjemmeundervisningsforbund

Starthjelp for nye familier og andre interesserte

(2018)

n h u f . n o

Hva er hjemmeundervisning?

Når foreldrene selv beholder ansvaret for barnets grunnskoleopplæring, kalles dette hjemmeundervisning. Det foregår ikke nødvendigvis hjemme og man benytter ikke nødvendigvis undervisning som metode.

Det er like mange årsaker til at noen velger hjemmeundervisning, som det finnes barn. For eksempel, kan ett eller flere av disse punktene ligge til grunn:

- * Det sosiale miljøet
- * Familien ønsker mer tid i naturen, eller til praktiske ferdigheter
- * Familien ønsker mer tid sammen
- * Lang eller farlig skolevei
- * Sykdom eller medfødte tilstander
- * Ulike pedagogiske retninger
- * Barn/ungdom som satser på sport, musikk, praktisk opplæring osv.
- * Lengre utenlandsopphold, Worldschooling
- * Skolegang passer ikke barnet

Hva sier opplæringsloven?

Sett dere godt inn i lovverket og forskriftene: www.lovdata.no

Opplæringslova:

§ 2-1 *Rett og plikt til grunnskoleopplæring*

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring (...). Plikten kan ivareta (...), gjennom å, tilsvarende opplæring.

I Norge har vi opplæringsplikt, ikke skoleplikt, og ikke undervisningsplikt. Hjemmeundervisning er definert som «tilsvarende opplæring».

§2-13 *Bruk av lova for privat opplæring i heimen*

§§1-2, 1-3, 2-3 og 2-4 i lova med forskrifter gjeld for innholdet i privat grunnskoleopplæring i heimen (...).

§1-2 *Verkeområdet for lova* Lova gjeld også for (...) privat heimeopplæring i grunnskolen.

§ 1-3 *Tilpassa opplæring...* Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven (...).

§2-3 *Innhald og vurdering i grunnskoleopplæringa*

Hvordan komme i gang?

Retten til å hjemmeundervise eget barn er nedfelt i Opplæringsloven, foreldrerett, flere FN-konvensjoner og Norges Grunnlov.

- 1) Tenk nøye over avgjørelsen. Les gjerne på nettet om *homeschooling*, *unschooling*, *home education*. Les litt John Taylor Gatto, John Holt, Pat Farenga, Wendy Priesnitz, Rebecca Rupp, m.fl.
- 2) Opplys skolen/kommunen om at dere starter hjemmeundervisning - dette er en melding, ikke en søknad.
- 3) Husk at kommunen har sine plikter når dere forhandler om tilsynsopplegget.

Det er ikke krav om

- å grunngi avgjørelsen om å starte hjemmeundervisning.
- tester, kartleggingsprøver, andre prøver, tentamen, og/eller eksamen.
- læreplaner, timetall eller forklaring av metode.

NHUF svarer gjerne på spørsmålene dine!

post@nhuf.no

og NHUF på Facebook (2018)